

Julia Linder

vikarierande odlingsamordnare

Ordförandeskrivelse - Nya koloniområden och annan stadsodling i Lunds kommun - återrapport

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

- att godkänna tekniska förvaltningens föreslagna plan för att utreda möjligheter att etablera fler koloni- och odlingslottsområden samt annan form av stadsodling i Lunds kommun,
- att tekniska förvaltningen får i uppdrag att utvärdera och uppdatera Lunds kommuns Program för urban odling under mandatperioden.

Sammanfattning

Tekniska nämnden behandlade 2020-01-22 en skrivelse från nämndens ordförande avseende nya koloniområden och annan stadsodling i Lunds kommun. Tekniska nämnden beslutade:

att ge förvaltningen i uppdrag att i samråd med stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen och kommunkontoret undersöka möjligheterna att etablera nya koloniområden i Lunds kommun,

att undersökningen tar hänsyn till relevanta styrdokument som berör övergripande och annan stadsplanering av hållbar urban utveckling, härunder ny markanvändning för park- och odlingsändamål, aktuella frågor om utveckling i Lund av grönstrukturer och lokala ekosystemtjänster och av miljö- och hälsoskydd samt för rekreation,

att samråd sker – när lämpligt underlag föreligger – bland kolonisteroch deras organisationer, innehavare av odlingslotter, intresserade av kolonilotter och andra som uttryckt särskilt intresse för urban odling i Lunds kommun,

att förvaltningen återkommer till tekniska nämnden med förslag till budget- och tidsram samt hur uppdraget i övrigt kan göras målinriktat och kostnadseffektivt.

Tekniska förvaltningen konstaterar att uppdraget är samstämmigt med vision och strategier i Lunds kommuns Program för urbanodling. I det större perspektivet kan uppdraget bidra till en hållbar samhällsutveckling med flertalet miljömässiga och sociala mervärden. För att kunna ut-

2021-03-18

Diarienummer

TN 2019/0836

föra uppdraget krävs att tid och resurser inom tekniska förvaltningen frisätts för att samordna undersökningen och samrådsprocesser under 2021-2022. För att möjliggöra samråd med stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen och kommunkontoret behöver den operativa gruppen tillsätta medverkande representanter inom respektive förvaltning.

Underlag för beslutet

- Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse, 2021-03-18
- Bilaga 1: Översigtskarta odlingslotsområden
- Bilaga 2: Översigtskarta koloniområden
- Bilaga 3: Tidsplan & berörda förvaltningar
- Tekniska nämndens beslut § 18, 2020-01-22
- Tekniska nämndens ordförandeskrivelse, 2019-12-04
- Program för urban odling, Lund: Lunds kommun 2017 (bifogas ej): https://www.lund.se/globalassets/lund.se/upp_gora/idrott-motion-och-friluftsliv/friluftsliv-och-motion/koloni-och-odlingslotter/program-for-urban-odling.tn170215.pdf
- LundaEko II, Lund: Lunds kommun, 2017 (bifogas ej): <https://lund.se/contentassets/25a80242a210412a9d894d274ff726ec/lundaeko-ii-till-hemsidan.pdf>

Ärendet

Bakgrund

Efter behandling av ordförandeskrivelsen Nya koloniområden och annan stadsodling 2019-12-04 beslutade tekniska nämnden 2020-01-22:

att tekniska förvaltningen får i uppdrag att i samråd med stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen och kommunkontoret undersöka möjligheter att etablera nya koloniområden i Lunds kommun,

att undersökningen tar hänsyn till relevanta styrdokument som berör övergripande och annan stadsplanering av hållbar urban utveckling, härunder ny markanvändning för park- och odlingsändamål, aktuella frågor om utveckling i Lund av grönstrukturer och lokala ekosystem- tjänster och av miljö- och hälsoskydd samt för rekreation,

att samråd sker – när lämpligt underlag föreligger – bland kolonister och deras organisationer, innehavare av odlingslotter, intresserade av kolonilotter och andra som uttryckt särskilt intresse för urban odling i Lunds kommun,

att förvaltningen återkommer till tekniska nämnden med förslag till budget- och tidsram samt hur uppdraget i övrigt kan göras målinriktat och kostnadseffektivt.

Föredragning

Tekniska förvaltningen konstaterar att uppdraget går i linje med kommunens vision för urban odling som uttrycks i Lunds kommuns Program för urban odling (2017). Programmet är ett inriktningsdokument för kommunens utvecklingsarbete med odling i tätortsmiljö och är vägledande

2021-03-18

Diarienummer

TN 2019/0836

för hur kommunen ska agera i dessa frågor. Uppdraget går också i linje med strategierna kommunen fastställt för att närma sig visionen. Där ibland strategin om att "Medverka till framväxten av nya typer av odlingar på kvartersmark och allmän platsmark" och särskilt strategin att "säkerställa tillgången på odlingsbar mark och odlingsmöjligheter i tätorten på längre sikt."

Ökade odlingsmöjligheter i Lund bidrar till ökad måluppfyllelse för kommunens arbete med att främja en ekologiskt hållbar utveckling som styrs av programmet LundaEko II (2017).

Geografisk spridning & tillgänglighet

Idag har Lunds kommun 17 odlingslottsområden med 693 odlingslotter samt 826 kolonilotter fördelade på 17 koloniområden (se översiktskartor i bilaga 1-2). Samtliga områden ligger på kvartersmark planlagd för odling. Koloniområdena är placerade i staden, med koncentration i sydväst, sydöst och nordväst. Odlingslottsområdena har en ojämn spridning över kommunen, även här med koncentration i staden i nordväst, sydväst och sydöst. Odlingslottsområden saknas helt i tätorterna Genarp, Revingeby, Stångby, Torna Hällestad, Vallkärra och Veberöd.

Stadsodlingar på parkmark (allmän platsmark) är ett viktigt komplement till kommunens koloni- och odlingslottsområden. Dessa mer innovativa former av stadsodling sker i föreningsform och är öppna för allmänheten. Idag finns två sådana stadsodlingar med olika inriktning: en vid S:t Hans backar och en i Dalby. Under 2020 inleddes arbetet med att stödja ytterligare två odlingsinitiativ på parkmark. Kravet är att föreningen övertar skötselansvar för berörd grönyta samt ansvarar för verksamheten, dess drift, kostnader och administration.

Tekniska förvaltningen anser att nya koloni- och odlingslottsområden och annan form av stadsodling ska placeras med god geografisk spridning för att vara tillgängliga för fler invånare. Företrädevis i områden med stor andel boende i fastigheter utan möjlighet till odling i anslutning till det egna boendet.

Efterfrågan & behov

Odling är en självklar och uppskattad del av Lunds kulturhistoriska arv och bidrar till meningsfull fritidssysselsättning, god folkhälsa och ett levande föreningsliv. Kommunens kolonilotter och odlingslotter är högt eftertraktade. Idag står runt tusen personer i kö för att få en odlingslott på något av kommunens 17 odlingslottsområden. Detta motsvarar en ökning på cirka 200% från 2017. Under 2020 ställde sig 566 personer i den allmänna odlingskön och 110 personer i den särskilda odlingskön för Brunnshögs odlingsområde. Kötiden varierar från ett till flera år. Trots att odlingsintresset och befolkningen ökar och Lund växer och förtätas i snabb takt har detta inte speglats i nyetablering av fler koloni- och odlingslottsområden. Det senaste odlingslottsområdet anlades på Råbylund 2018 och det senaste koloniområdet Sankt Hans 1995. Däremot har kommunen aktivt bidragit till framväxten av stadsodlingar på parkmark som omnämns ovan.

2021-03-18

Diarienummer

TN 2019/0836

Tidplan & berörda förvaltningar

Tekniska förvaltningen föreslår att arbetet med utredningen pågår 2021-2022 parallellt med översyn av Lunds program för urban odling. Arbetet föreslås utföras och samordnas av odlingssamordnaren vid tekniska förvaltningen. Samrådsprocesser införlivas i samhällsbyggnadsprocessen genom den operativa gruppen. Se bilaga 3 för en detaljerad redogörelse av tidplan och vilka förvaltningar som berörs.

Tekniska förvaltningen föreslår att tekniska nämnden godkänner planen som denna tjänsteskrivelse redogör för.

Beredning

Ärendet har beretts av tekniska förvaltningen. Samråd har skett med berörda förvaltningar.

Barnets bästa

Regelbunden vistelse i gröna miljöer och odlingssammanhang skapar ökad förståelse och uppskattning för naturen, dess resurser och ekosystemtjänster. Att tillsammans med andra barn och vuxna delta i odlingsaktiviteter främjar barns lärande, utveckling och hälsa. Fler odlingsmöjligheter i anslutning till barns boendemiljöer medför att barn får ökad tillgång till rekreation och en meningsfull fritidssysselsättning.

Ekonomiska konsekvenser

Samordning och sammanställning av undersökningen finansieras inom ram under 2021-2022. Berörda förvaltningar föreslås avsätta de resurser som krävs för att delta. Ekonomisk kalkyl för etablering, framtida drift och förvaltning av nya koloni- och odlingslottsområden samt annan form av stadsodling tas fram som en del av undersökningen.

Mikael Fritzson
teknisk direktör

Karl-Oscar Seth
stadsträdgårdsmästare

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

Kommunstyrelsen
Byggnadsnämnden
Miljönämnden
Akten

För kännedom:
LKC